

Samprotavimo rašinys. (1)

Dėl ko verta gyventi?

Šis rašinys rašytas dvyliktoje klasėje baigus analizuoti egzistencializmo literatūrą. Samprotavimo rašinio temos formuluotė reikalauja aiškaus atsakymo į pateiktą klausimą. Temos pavadinime įvardyta egzistencinė problema, tačiau rašinyje gyvenimo tikslas ir prasmės suvokimas gali būti siejamas ir su žmogaus pasaulėvoka. Požiūris gali būti formuluojamas ir kaip objekto – savęs, kitų žmonių, tėvynės – įvardijimas, tačiau ir tada teks paaiškinti priežastis, atsakyti į klausimą, kodėl verta dėl jų gyventi (aukotis, stengtis, dirbti). Pasirenkamieji autoriai: V. Mykolaitis – Putinas, V. Mačernis, J. Aistis, B. Krivickas.

Samprotavimo rašinys	Analizė
<p>Dėl ko verta gyventi?</p> <p><i>Turbūt kiekvienam pažįstamas klausimas, kas suteikia prasmės gyvenimui, kitaip tariant, kodėl verta gyventi. Be abejo, atsakymai gali būti labai įvairūs, nes jie priklauso nuo sprendžiančiojo pasaulėvokos, charakterio bruožų ar kitų aplinkybių. Visgi turbūt dauguma sutiktų, jog prasmės gyvenimui suteikia meilė kitam žmogui.</i></p> <p>Pirmiausia reikėtų aptarti ryšio su kitais būtinybę. Žmogus – būtybė, negalinti patirti pilnatvės be santykio su kitu žmogumi. <i>Gebėjimas bendrauti ir mylėti – esminiai žmogiškumo kriterijai. Tai išryškėja Vinco Mykolaičio Putino romane „Altorių šešėly“.</i> Jo pagrindinis veikėjas – kunigas, ir jo išskirtinė padėtis visuomenėje riboja žmogaus galimybę ieškoti ryšio su kitais. Veikėjas negali pasitenkinti vien dvasine praktika, askeze, nes jam reikalingi kiti. Nerasdamas bendros kalbos su mokslo draugais, jis jaučiasi nelaimingas, seminarija, kur mokosi, tampa nelyginant kalėjimu, kamuoja nepasitikėjimas savo jėgomis, liūdna nuotaika. O, pavyzdžiui, sutikęs bendraminčių, kurie draugiškai ragina kurti, atitinka jo interesus, jaučiasi gyvybingesnis, laimingesnis, atgauna norą rašyti. Visgi daugiausia jėgų jam</p>	<p>Pateikiamas bendra situacija, sukonkretinama sąvoka.</p> <p>Tezė.</p> <p>Teiginys.</p> <p>Pateikimas pirmas argumentas - literatūrinis pavyzdys.</p>

<p>suteikia moterų artumas – atradęs intymumo džiaugsmą, jausdamasis esąs suprastas ir mylimas veikėjas įgauna pasitikėjimo savimi, net nebijo galiausiai sulaužyti griežto visuomenės nusistatymo prieš išstojimą iš kunigų luomo – vien todėl, kad žino, jog yra laukiamas moters ir todėl, kad tai reikalinga jų santykiams. Matome, jog svarbiausia gyvenime tampa artumas su kitu žmogumi. <i>Jis įkvėpia jėgų ir laimės, drąsos išsivaduoti iš nepalankių aplinkybių, kitaip tariant, tampa pačia svarbiausia gyvenimo jėga, dėl jos žmogus keičia save ir aplinką – nes tik meilė teikia tokiems pokyčiams prasmės.</i></p>	<p>Daroma išvada siejama su pagrindine rašinio mintimi.</p>
<p><i>Kai kurie galėtų teigti, jog būna ir kitų vertybių, kurios gali įkvėpti veikti ir gyventi, ir kad jos – gerokai nesavanaudiškesnės nei meilės siekis, kuris gali būti suprantamas kaip egoistiškas poreikis būti garbinamam.</i> Visgi šiuo atveju svarbu išsiaiškinti, ką gi reiškia meilė. Tai gali būti interpretuojama kaip pripažinimo poreikis, elementas, leidžiantis jaustis patogiai, kitaip tariant – meilė gali būti suprantama vien kaip siekis būti mylimam. <i>Tačiau tai tik dalis sąvokos, nes gerokai svarbiau – pačiam mylėti, tai yra, ne vien gauti, bet ir dalintis su kitu žmogumi savo šiluma.</i> Juk būtent tokios, dosnios ir nesavanaudiškos, meilės samprata vyrauja ne vienos religijos mokyme. Galime prisiminti Kristaus įvaizdį – jis – begalinio gailėstingumo versmė, gydantis ligonius, rodantis kelią nuodėmingiesiems, galiausiai – aukojantis save patį dėl kitų laimės, jo visas gyvenimas – nesavanaudiškos meilės aktas. Paaiškėja, jog meilė – ne vieną prasmę galintis įgauti žodis. <i>Visgi remiantis tokia jo samprata, kokią siūlo kad ir Jėzaus Kristaus pavyzdys, galime teigti, jog bet koks poelgis, kuris atliekamas siekiant kitiems naudos, yra grindžiamas būtent meile ir galime daryti išvadą, jog meilė yra pati pamatinė žmogaus gyvenimo prasmė.</i></p>	<p>Pateikiamas priešininko požiūris, jis pagrindžiamas moksliniu ir filosofiniu meilės aiškinimu.</p> <p>Kontrargumentas iliustruojamas kultūriniu pavyzdžiu.</p> <p>Išvada.</p>
<p><i>Galiausiai, stiprus meilės išgyvenimas gali įkvėpti žmonėms jėgų gyventi net ir nepatiriant atsako, tapti jų kasdienybės šviesuliu, suteikti niūriam buitiskam gyvenimui prasmės ir pilnatvės.</i> Kadangi, kaip jau minima ankstesnėse pastraipose, meilė – jausmas, kuris neatsiejamas nuo laimingo žmogaus gyvenimo, galima teigti, jog net ir jos šešėlis, pavyzdžiui, šiltas</p>	<p>Teiginys.</p> <p>Pateikiamas dar vienas argumentas - pasiremiamas</p>

<p>atsiminimas, galintis suteikti džiaugsmo ir taip tapti prasmės gyventi toliau šaltiniu. Galime prisiminti ir literatūrą – XX a. neoromantizmo kūriniai išryškina jausmo svarbą. Šios krypties atstovo Vaižganto apysakoje „Dėdės ir dėdienės“ matome paveikslą žmogaus, kuris gyvena vienas, tačiau jam seniai patirtų jausmų prisiminimas teikia dvasios stiprybės ir ramybės – tai Mykoliukas. Meilės potyris jam reikšmingas net ir prabėgus daugeliui metų. <i>Matyti, jog tai jausmas, galintis teikti žmogui jėgų ir tikėjimo ilgą laiką, kitaip tariant, tai gali tapti gyvenimo pagrindu, teikti jam prasmės nepriklausomai nuo kitų aplinkybių.</i></p> <p>Žmogus ypatingas tuo, jog jo gyvenimas neišsivaizduojamas be meilės. Jo poelgių motyvai, dvasios stiprybė – visa, ko jam teikia meilės išgyvenimas. <i>Tai – pati pagrindinė būties atspara, ir todėl galime drąsiai teigti, kad būtent dėl meilės verta gyventi.</i> (569 žodžiai)</p>	<p>literatūriniu pavyzdžiu.</p> <p>Išvada.</p> <p>Apibendrinimas.</p> <p>Pagrindinė mintis – rašančiojo požiūris.</p>
--	---

Rašinio turinio komentaras. Tema, problema suprastos. Pasirinktas vienas aspektas, bet rašinyje jis išskaidomas į kelis siauresnius aspektus. Atskleidžiamas kultūrinis išprusimas.

Argumentai tinkami ir svarūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas vieno iš nurodytų autorių, Putino kūrinio, pateikiami kiti du pavyzdžiai: kultūrinis Jėzaus Kristaus pavyzdys ir literatūrinis Vaižganto pavyzdys. Rašinyje polemizuojama, atskleidžiamas priešingas požiūris, jog meilė tėra egoizmo apraiška ir kad yra daugiau vertybių, dėl kurių verta gyventi. Priešininko požiūris paremiamas moksliniu meilės, kaip egoizmo apraiškos ir išraiškos, aiškinimu, labai gerai pereinama prie kontrargumento. Prieštaravimą signalizuoja priešinamasis jungtukas „tačiau“.

Pagrindinė mintis aiškiai atskleista, dalinės ir baigiamosios išvados pagrįstos.

Teminis kontekstas šiame rašinyje tinkamas. Galima būtų pasiūlyti tobulinti argumentų svarumą, ypač trečią pavyzdį sukonkretinti aiškiai įvardyta galvoje turėta kūrinio situacija. Neskaite kūrinio tikrai nesupras meilės potyrio reikšmės veikėjui.